



Vi står ved et veiskille

Taler

Hans-Christian Gabrielsen

Dato

1 mai 2020

Omstendigheter

1. mai-markering

1 Kjære alle sammen,

Gratulerer med dagen!

5 Denne dagen tilhører oss alle.

Men i år, så er den ekstra viktig for noen.

I år tenker jeg spesielt på alle som er utrygge.

10

Alle de som savner å være sammen med sine nærmeste.

Alle de som ikke føler trygghet for helse og arbeid.

15

Jeg vil takke alle dere som har stått på gjennom denne krise.

Jeg veit at for mange av dere så føles arbeidsdagen utrygg.

Å jobbe på et sjukehus omgitt av potensiell smitte gir utrygghet.

20

Å kjøre en buss der passasjerer går av og på hele tida, eller å fylle varer i butikkhyllene med kunder på alle kanter, gjør at man føler seg utsatt.

Likevel har dere stått på, og gjort krise mindre for oss andre.

25

Over 400.000 nordmenn er arbeidsledige eller de er permitterte.

De fleste på grunn av koronakrisa.

30

Det er fortvilende å ikke ha en jobb å gå til.

Å ikke kunne ta del i arbeidsfellesskapet.

35 Å ikke føle trygghet for den inntekten som skal sette mat på bordet.

Jeg tror vi alle savner tryggheten, forutsigbarheten og hverdagen.

*

40

Vi har markert 1. mai i 130 år.

Vi har samla oss på gater og torg i hele landet.

45 Men i år går vi ikke i 1. mai-tog i Sulitjelma.

Vi står ikke tett i tett på Youngstorget.

Vi heiser ikke fanene på Torgallmenningen i Bergen.

50

Vi feirer hver for oss -- men vi står sammen!

For vi mennesker er avhengig av hverandre.

55 Vi trenger hverandres samvær og bekreftelse.

Vi trenger humor og alvor.

Vi trenger praktisk hjelp og moralsk støtte.

60

Vi trenger å løse oppgaver sammen.

For vi mennesker er ikke bare én og én.

65 Vi er også fellesskap.

Vi gir hverandre trygghet.

70 *

Jeg vil takke de tusenvis av tillitsvalgte rundt omkring i landet.

Som har stått på for å gi trygghet til medlemmene i en utrygg situasjon.

75

Som har meldt inn til oss om hvor skoen trykker.

Slik at vi har kunnet bidra til å finne løsninger

80 - som sikrer arbeidsplassene.

- som sikrer arbeidstakernes inntekter.

- og som sikrer tryggheten til vanlige folk.

85

For dette kom ikke av seg sjøl.

Da krisa inntraff var regjeringspartienes første tanke å foreslå det som høyrepartiene alltid foreslår:

90

Å kutte formuesskatten og sikre eiernes interesser.

Vår viktigste oppgave var å sikre arbeidstakerne trygghet for jobb og inntekt!

95 Det lyktes vi med gjennom det utrolig viktige partssamarbeidet, og samarbeidet med partiene på Stortinget.

Jeg vil takke de andre partene for at vi klarte å komme fram til en bred enighet i denne situasjonen.

100

På tross av ulike interesser.

*

105 Men vi skal huske på dette:

Også under en krise -- ikke minst under en krise! -- så pågår det en beinhard
interessekamp i samfunnet!

110

Selv om vi står sammen med arbeidsgiverne og myndighetene i arbeidet for å
holde bedriftene flytende og arbeidsplassene i live -- så vil det alltid være krefter
som benytter anledningen til å flytte makt og penger i samfunnet.

115 Det er noen som vil at de rike skal bli rikere.

Vi vil at de som har minst skal få mer.

At vanlige folks stemme skal bli hørt.

120

Samarbeid og fellesskap mellom likeverdige parter --
det er kjernen i Den norske modellen.

125 *

Mer enn 400.000 nordmenn er nå permitterte eller arbeidsledige.

Mange arbeidsplasser kommer til å være borte når koronakrisa er over.

130

Vår viktigste oppgave nå blir derfor:

- Å trygge eksisterende jobber.

135 - Å skape nye jobber.

- Å sikre arbeid til alle.

140

Da må vi fortsette å bruke de store pengene på å skape aktivitet, trygge offentlig
velferd og føre en aktiv næringspolitikk for å sikre arbeidsplasser i hele landet.

Vi må bruke permitteringsordningen, som har hjulpet oss gjennom mange
kriser.

I dagens situasjon har LO krevd at ordningen utvides til å gjelde i 52 uker.

Sånn at folk kan holde på jobbene, og at kompetansemiljøene ikke forsvinner.

150 Men denne krisa er ikke helt som andre kriser.

Mange nordmenn er permitterte fordi koronakrisa gjør det vanskeligere å opprettholde normal drift.

155 Det vil vi i LO gjøre noe med.

Vi foreslår derfor en ordning med lønnstilskudd.

160 Et lønnstilskudd vil gjøre at flere permitterte kan komme tilbake i jobb raskere --
og med full lønn!

- Da kan økonomien komme i gang igjen.

- Da kan folk vende tilbake til mer vanlige dager.

165

- Da kan vi sakte men sikkert begynne å ta oss ut av krisa.

*

170 Den unntakssituasjonen vi lever under i dag vil ta slutt.

Da har vi som tilhører arbeiderbevegelsen et stort ansvar.

175 Vi skal ikke tillate økende forskjeller, eller at de som har mest fra før beriker seg
på den nødvendige gjenreisningen etter koronakrisa!

Vi skal sørge for at vi gjenreiser norske arbeidsplasser og norsk økonomi på en slik måte at vi skaper arbeid for alle, rettferdig fordeling og sterk felles velferd!

180 Og vi skal heller ikke tillate at verdens land trekker seg inn i seg sjøl, og blir seg
sjøl nok!

For det som er helt sikkert, er at koronakrisa rammer andre land hardere enn oss

185 i Norge.

De trenger vår støtte mer enn på veldig, veldig lenge.

190 Norsk arbeiderbevegelse har alltid vært tufta på internasjonal solidaritet og aktivt solidaritetsarbeid -- i Latin-Amerika, det sørlige Afrika og Palestina.

Nå forbereder Norsk Folkehjelp seg på å håndtere koronapandemien over alt hvor de har prosjekter.

195 Jeg håper dere alle vil støtte Folkehjelpas 1. mai-aksjon «Stopp smitten -- ikke demokratiet». Og at vi sees på nettet klokka sju i kveld til Folkehjelpas konsert Sound of Solidarity.

*

200

Vi velger sjøl hvor vi skal gå når denne krisa er over.

Når vi igjen kan være sammen.

205 Møtes som vi pleier.

Stå tett i tett --

- på en konsert

210

- på en fotballkamp

- eller på et torg på 1. mai.

215 -

En krise kan føde ødeleggelse, mismot og destruksjon.

Men den kan også fostre samhold, framgang og solidaritet.

220

De valgene vi tar nå blir helt avgjørende.

225

Det er nå vi velger om 400.000 arbeidsledige skal bli gående ledige.

Eller om arbeid til alle skal være vårt felles mål.

230 Det er nå vi velger om de som er unge skal bli en tapt generasjon i arbeidslivet.

Eller om de skal komme i jobb, og bli en del av et trygt arbeidsliv.

235 Det er nå vi velger om morgendagens arbeidsliv skal være prega av mer løsarbeid og utrygge ansettelsesformer.

Eller om morgendagens arbeidsplasser skal gi mer trygghet til vanlige folk.

*

240

Vi står ved et veiskille!

Mer avgjørende enn på lenge!

245 Og vi, arbeiderbevegelsen, vi velger solidaritet, vi velger samhold.

Vi velger mindre forskjeller og et bedre arbeidsliv.

Vi velger arbeid til alle, og en velferdsstat som hjelper oss hvis vi faller.

250

Vi velger trygghet for helse og arbeid!

Ha en god 1. mai videre, og ta godt vare på hverandre!

255 Gratulerer med dagen!

Kilde

www.lo.no

260

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/vi-star-ved-et-veiskille-13194>